

Umhverfis- og skipulagssvið Skipulagsfulltrúi Reykjavíkurborgar
Þuríður María Guðmundsdóttir
Borgatúni 12-14
105 Reykjavík

Reykjavík, 4. desember 2024
UST202411-139/A.B.
10.04.02

Efni: Lýsing - Breyting - Deiliskipulag - Elliðaárvogur - Geirsnef

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Reykjavíkurborgar er barst 15. nóvember sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um lýsingu að breytingu á deiliskipulagi fyrir Elliðaárdal - Elliðaárvogur - Geirsnef.

Í greinargerð kemur fram markmiðið með deiliskipulagsbreytingunni er að styrkja svæðið sem fjölbreytt útivistarsvæði. Helstu viðfangsefni eru, skipuleggja svæðið sem borgargarð, útivistarsvæði með náttúrulegu yfirbragði, bæta nýtingu svæðisins með gróðursetningu, landmótun og skjólmyndun, skoða möguleika á íþrótttaafþreyingu á svæðinu, skilgreina gönguleiðir um svæðið, afmarka lausagöngu-/æfingarsvæði fyrir hunda, koma fyrir borgarlínu yfir nefið og norður-suður undir Vesturlandsveg ásamt göngu- og hjólastíg.

Náttúruminjaskrá

Umhverfisstofnun bendir á að svæðið er á náttúruminjaskrá og því mikilvægt að það komi fram í greinargerð og fjallað um hvort að tillagan sem hér er til umfjöllunar séu í samræmi við verndargildi svæðisins.

Jarðvegur

Í lýsingu er fjallað um að skoða á umhverfispáttinn mengun við gerð tillögunnar. Ekki kemur fram hvort hróflað verði við jarðvegi á svæðinu. Umhverfisstofnun bendir á starfræktur var urðunarstaður í Geirsnefi á sjöunda áratug síðustu aldar og því mikilvægi þess að fjallað sé um þær jarðvegsrannsóknir sem hafa verið gerðar á skipulagssvæðinu í greinargerð og hvort það sé tilefni til að fara í frekari rannsóknir á svæðinu sem nýttar séu sem forsendur umhverfismats og við veitingu framkvæmdaleyfis.¹

Vatn

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað sé um áhrif tillögunnar á vatn í samræmi við lög um stjórn vatnamála, en vatnshlotið Innri Sund - Elliðaárvogur - Grafarvogur er undir álagi.²

¹ <https://vatnavefsja.vedur.is/#/waterbody/104-1303-C>

² <https://vatnavefsja.vedur.is/#/waterbody/104-1303-C>

Fráveita - ofanvatn

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað sé um fráveitu og meðhöndlun ofanvatns í tillögnum.

Líffræðilegur fjölbreytileiki - Borgargarður

Umhverfisstofnun bendir á að þó svo að svæðið sé nánast allt manngert er töluvert fuglalíf á svæðinu. Í greinargerð segir að breytingin verður í samræmi við stefnu borgarinnar um líffræðilegan fjölbreytileika, þar sem lögð verður áhersla á náttúrulegt yfirbragð og eflingu búsvæða. Umhverfisstofnun tekur undir það og telur mikilvægt að sveitarfélagið setji sér skýra stefnu um verndun og endurheimt á líffræðilegum fjölbreytileika í skipulagsáætluninni.

Líffræðileg fjölbreytni nær yfir allar tegundir dýra, plantna, sveppa og annarra lífvera og þann breytileika sem er milli einstaklinga sömu tegundar og erfðaefnis þeirra. Líffræðileg fjölbreytni fjallar einnig um búsvæði allra lifandi lífvera og þau vistkerfi og vistgerðir sem þær mynda og sjálfbæra nýtingu lifandi náttúru.³

Um allan heim hnignar fjölbreytileika lífríkisins því miður stöðugt og hratt. Megin orsakir eru umsvif mannsins, þar sem á sér stað yfirtaka búsvæða, mengun, útbreiðsla ágengra tegunda, ofnýting náttúrunnar, loftslagsbreytingar, fjölgun mannkyns og aðrar mannlegar athafnir.⁴

Skipulagsáætlanir sveitarfélagsins gegna veigamiklu hlutverki, sem verkfæri, í verndun og endurheimt á líffræðilegum fjölbreytilega, bæði innan sveitarfélagsins og utan. Í skipulagsáætluninni er hægt að setja fram stefnu og markmið um rannsóknir, vöktun og skráningu, vernd og endurheimt tegunda og svæða, endurheimt og vernd votlendis, eyðingu ágengra tegunda svo eitthvað sé nefnt.

Virðingarfyllt,

Axel Benediktsson

sérfræðingur

Sverrir Aðalsteinn Jónsson

teymisstjóri

³ <https://ust.is/umhverfisstofnun/frettir/stok-frett/2022/12/12/Radstefna-adildarrikja-Sameinudu-thjodanna-um-liffraedilega-fjolebreytni-i-Montreal-i-Kanada/>

⁴ <https://www.ni.is/is/frettir/2022/05/liffraedileg-fjolebreytni-til-framtidar>